

Ο Τομέας της Αλιείας

Η θάλασσα και τα εσωτερικά ύδατα αποτελούν δημόσια κτήματα και τα αλιεύματα κοινόχρηστους πόρους, ανεκτίμητης αξίας κληρονομιά και θησαυρό για τη χώρα μας. Η προστασία και διαχείριση των ιχθυοτρόφων υδάτων και των ιχθυοαποθεμάτων, έχει άμεση σχέση με την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων και με τη βιώσιμη παραγωγή υγιεινών αλιευτικών προϊόντων, που αποτελεί μέριμνα και κύρια αρμοδιότητα του τομέα αλλά προπάντων, εθνική αναγκαιότητα.

Στην χώρα μας ο κλάδος της Αλιείας εξακολουθεί δυστυχώς να παίζει ακόμα το ρόλο του 'φτωχού συγγενή' του Πρωτογενή Τομέα. Αν και έχει αναγνωρισθεί η καθοριστική του συμβολή σε ζητήματα όπως α) η διατήρηση του οικονομικού και κοινωνικού ιστού πολλών παράκτιων & νησιωτικών κοινοτήτων, β) η εξασφάλιση ζωικών πρωτεϊνών υψηλής βιολογικής αξίας, γ) η αειφόρος & βιώσιμη αξιοποίηση τοπικών πλουτοπαραγωγικών πόρων, και δ) η ανάπτυξη κλάδων (όπως της υδατοκαλλιέργειας κλπ.) που έχουν επιδείξει σημαντικές εξαγωγικές επιδόσεις (μειώνοντας το αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο), εξακολουθεί να ταλανίζεται με στρεβλώσεις και αγκυλώσεις χρόνων.

Θαλάσσια Αλιεία

Από οικονομικής απόψεως ο κλάδος της αλιείας είναι ευάλωτος σε διαφορετικούς παράγοντες που αφορούν τόσο την ικανότητα εξασφάλισης ικανοποιητικής παραγωγής όσο και τις συνθήκες της αγοράς. Παροδικές χαμηλές αλιευτικές αποδόσεις, απρόβλεπτες αυξήσεις του λειτουργικού κόστους, παλαιότητα του στόλου, ελλείψεις υποδομών, ανταγωνισμός με την ερασιτεχνική αλιεία, αποτελούν μερικά μόνο από τα προβλήματα που επιδεινώνουν την βιωσιμότητα των επαγγελματιών του κλάδου. Παρεμβάσεις όπως:

- Η επαναφορά της έκδοσης ερασιτεχνικής άδειας αλιείας.
- Η θέσπιση κριτηρίων επαγγελματικότητας των αλιέων.
- Η πάταξη της άναρχης και παράνομης αλιείας.
- Η λειτουργία του συστήματος ελέγχου της ιχνηλασιμότητας των αλιευτικών προϊόντων.
- Η εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των ιχθυοαποθεμάτων.
- Η καθιέρωση περισσότερων και πιο ουσιαστικών κινήτρων για τον προσανατολισμό των επαγγελματιών του κλάδου σε συναφείς με την αλιεία δραστηριότητες, όπως πχ ο αλιευτικός τουρισμός κα.
- Η θεσμική πρόβλεψη για συμμετοχή των παραγωγικών και επιστημονικών φορέων κατά τη λήψη μέτρων στο θαλάσσιο χώρο καθώς και στη στεριά με επιπτώσεις στη θάλασσα (πχ υπό τη μορφή Εθνικού Συμβουλευτικού Συμβουλίου Θαλάσσιας Χωροταξίας).
- Η δημιουργία Εθνικού Συμβουλίου Θαλάσσιας Αλιείας με τη συμμετοχή εκπροσώπων των αλιέων ανάλογα με τα κύρια αλιευτικά εργαλεία.
- Η δημιουργία Ταμείου αλληλοβοήθειας για την παροχή αποζημιώσεων από κάθε είδους φυσικές καταστροφές (ναυάγια, θαλάσσια κητώδη κα), θα ανακουφίσουν και θα στηρίξουν άμεσα τον συγκεκριμένο κλάδο.

Εσωτερικά ύδατα

Με εξαίρεση τα ιχθυοβελτιωτικά έργα, που έγιναν σε πολλές λιμνοθάλασσες, οι λίμνες παρουσιάζουν μια εικόνα εγκατάλειψης και υποβάθμισης. Η αλιευτική διαχείριση των λιμνών πρέπει να τεθεί σε νέα βάση. Τα συστήματα αυτά, λόγω της φύσης τους, αποτελούν κλειστούς αποδέκτες, γεγονός που τα καθιστά ιδιαίτερα ευάλωτα. Πρώτες οι λίμνες υφίστανται τα αποτελέσματα της αλόγιστης ανάπτυξης.

Τα παρατηρούμενα σήμερα φαινόμενα, είναι η μείωση της αλιευτικής παραγωγής, η εξαφάνιση ειδών, η γήρανση του αλιευτικού πληθυσμού, καθώς και προβλήματα στην ποιότητα των αλιευτικών προϊόντων.

Οι λίμνες πρέπει να αποτελέσουν άμεσο στόχο δράσεων για το Υπ.ΑΑΤ.

Επιπλέον, απαιτείται ένα δίκτυο παρακολούθησης της ιχθυοπανίδας και των ιχθυοπληθυσμών, ώστε να εξειδικεύεται σε κάθε περίπτωση ένα ασφαλές σχέδιο διαχείρισης, ενώ η θεσμοθέτηση μητρώου επαγγελματικών και ερασιτεχνικών σκαφών για τα εσωτερικά ύδατα, καθώς και η καταχώρηση στοιχείων παραγωγής, θα αποτελέσουν βήματα προς την σωστή κατεύθυνση. Τέλος, οι περιοχές αυτές μπορούν και πρέπει να αποτελέσουν τον πόλο μιας εναρμονισμένης με το περιβάλλον αγροτουριστικής ανάπτυξης.

Σε κάθε περίπτωση, οι πρόσφατα επικαιροποιημένες διατάξεις για τα εσωτερικά ύδατα μπορούν να δώσουν ώθηση στη διαχείριση των ευαίσθητων αυτών οικοσυστημάτων από τους αλιευτικούς φορείς και αποτελούν ένα θετικό μέτρο.

Υδατοκαλλιέργειες

Η υδατοκαλλιέργεια είναι ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος κλάδος ζωικής παραγωγής για ανθρώπινη κατανάλωση (FAO) αποτελεί πυλώνα περιφερειακής ανάπτυξης και ανταγωνιστική δραστηριότητα της αλιείας, που ωστόσο, συνεισφέρει στη διατήρηση των ιχθυοαποθεμάτων. Ο κλάδος των ελληνικών υδατοκαλλιεργειών είναι ένας από τους πλέον αναπτυσσόμενους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής, με σαφή εξαγωγικό χαρακτήρα και σημαντική θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που ενδεχομένως λόγω κακών πρακτικών-χειρισμών ή της οικονομικής κρίσης, ένα μεγάλο μέρος των επιχειρήσεων, πέρασε στις τράπεζες και σε ξένους επενδυτές.

Η αδυναμία επίσης μέχρι σήμερα θεσμοθέτησης περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών ΠΟΑΥ και προβλεπόμενων φορέων διαχείρισης αποτέλεσε τροχοπέδη στην περαιτέρω ανάπτυξη τους.

Πάντως ο κλάδος θα πρέπει να αντιμετωπισθεί σε μία νέα βάση ορθολογικής ανάπτυξης του, με την προστασία του περιβάλλοντος, την εξασφάλιση προϊόντων υψηλής ποιότητας, την στροφή στην βιολογική καλλιέργεια, και με την υποστήριξη της προσπάθειας διεύρυνσης των καλλιεργούμενων ειδών. Ο πρόσφατος νόμος 4282/14 για την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών δεν ρυθμίζει τα ζητήματα αυτά, δεν σκιαγραφεί μία ξεκάθαρη πολιτική για τις υδατοκαλλιέργειες, αλλά αφήνει πολλά ανοίγματα για παρεμβάσεις του εκάστοτε Υπουργού.

Άμεσα λοιπόν θα πρέπει να επανεξεταστούν οι διατάξεις για την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών και του ειδικού χωροταξικού για τις υδατοκαλλιέργειες με σκοπό την διόρθωση των όποιων στρεβλώσεων του τομέα.

Ιχθυολόγοι και ΓΕΩΤΕΕ

Άμεση προτεραιότητα για την διασφάλιση του κύρους του ίδιου Επιμελητηρίου είναι το νέο ΔΣ να προχωρήσει άμεσα στην τροποποίηση του θεσμικού του πλαισίου σε ότι αφορά στην εγγραφή των Ιχθυολόγων. Η πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση (άρθρο 36 του ν.4440/2016) καθιστά επιτακτική και επιβεβλημένη την τροποποίηση αυτή. Συγχρόνως το νέο ΔΣ οφείλει να προβεί στις ενέργειες για την αποκατάσταση της νομιμότητας των εγγραφών και μη εγγραφών που έχουν γίνει την τελευταία δεκαετία, σύμφωνα με τις προτάσεις της επιτροπής των Ιχθυολόγων.